

Antennebeleid

Het plaatsen van antenne-installaties in Teylingen

25 september 2008

Inhoudsopgave

Samenvatting

Begrippenlijst

1. **Inleiding**
2. **Draadloze netwerken**
3. **Nationaal antennebeleid**
4. **Gemeentelijk antennebeleid**
 - 4.1. Uitgangspunten
 - 4.2. Beleidsregels
 - 4.3. Communicatie
 - 4.4. Hardheidsclausule

Documentenlijst

Samenvatting

Teylingen stelt beleidsregels vast voor het plaatsen van vergunningplichtige antenne-installaties. Dit zijn installaties van meer dan 5 meter hoog en installaties die op monumenten worden geplaatst.

Stedebouwkundig

Teylingen staat antenne-installaties waarvoor een bouwvergunning nodig is toe als zij voldoen aan alle volgende voorwaarden:

- a. de antenne-installatie is technisch noodzakelijk;
- b. site-sharing is verplicht;
- c. de antenne-installaties zonder vrijstaande mast staan op hoge elementen;
- d. de antenne-installaties met vrijstaande mast staan bij knooppunten van menselijke activiteiten of infrastructuur;
- e. de antenne-installaties met vrijstaande mast zijn in principe niet gewenst in woonwijken, centrumgebieden, beschermde dorpsgezichten (Warmond) en agrarisch gebied met natuur- en landschapswaarde omdat zij de beeldkwaliteit aantasten.

Hinder

Er zijn geen voor de bevolking toegankelijke plaatsen binnen een horizontale afstand van 3 meter pal voor het antennepaneel en een verticale afstand van 0,5 meter pal onder het antennepaneel.

Milieu

Voor GSM- en UMTS antennes is geen milieuvergunning nodig, omdat zij over het algemeen een zendvermogen hebben van minder dan 4 kiloWatt.

Welstand

Een aanvraag om bouwvergunning voor het plaatsen van een antenne-installatie legt Teylingen altijd voor aan de welstandscommissie.

Planschade

Teylingen sluit een planschadeovereenkomst met de exploitant.

Communicatie

Teylingen informeert omwonenden rechtstreeks over de aanvraag van een bouwvergunning voor het plaatsen van een antenne-installatie.

Begrippenlijst

Antenne-installatie	Een antenne-installatie bestaat vaak uit drie onderdelen namelijk een apparatuurkast, een antennedrager (mast) en een of meer antennes. De antenne kan geplaatst worden op een dak, aan een gevel of een ander hoog element.
Antenneregister	Een overzicht van alle antenne-installaties die zijn geplaatst in Nederland is te vinden op de website van het Antenneregister, www.antenneregister.nl .
Blootstellingslimieten	Maximum waarden voor de elektrische veldsterkte waaraan de bevolking zonder gevaar voor de gezondheid kan worden blootgesteld.
C2000	Het overheidsnetwerk voor de hulpdiensten politie, brandweer en ambulance.
GSM	Global System for Mobile Communications.
ICNIRP	International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection
Operator	Aanbieder van mobiele telefoonnetwerken.
Plaatsingsplan	Een door de operators gezamenlijk opgesteld plan. Hierin staan alle bestaande en geplande antenne-installaties per gemeente. Dit is een vertrouwelijk plan.
Site-sharing	Een afstemming tussen operators als zij ter bevestiging van hun antennes gebruik maken van een bouwwerk dat eigendom is van een van de operators. Meestal gaat het dan om een mast die door een operator gebouwd is en waar de andere operators antennes in hangen. Dit wordt ook verplicht door de telecommunicatiewet.
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System, een nieuwe wereldwijde standaard voor mobiele telefonie.

De mobiele telefonie heeft zich snel ontwikkeld. De behoefte aan netwerken voor draadloze communicatie blijft nog steeds verder toenemen. Met de komst van de nieuwe mobiele communicatie standaard UMTS wordt het bestaande netwerk van GSM sterk uitgebreid. In Nederland zijn drie operators actief. Dit zijn KPN, Vodafone Libertel NV en T-Mobile Netherlands BV. Deze operators hebben van de rijksoverheid frequenties toegewezen gekregen. Bij het verlenen van de vergunningen aan de operators zijn eisen gesteld aan de kwaliteit en de capaciteit. De operators zijn verplicht om 24 uur per dag, 7 dagen per week, landelijke dekking te verzorgen. Teylingen wil meewerken aan het plaatsen van zend- en/of antenne-installaties.

In het stedelijke gebied kan het plaatsen van antennes op een hoog gebouw vaak een goed alternatief zijn om het plaatsen van antenne-installaties met een mast te voorkomen. In het buitengebied is het plaatsen van masten meestal de enige mogelijkheid.

Aanleiding

De grote groei van het aantal antenne-installaties in de afgelopen jaren, de aangepaste techniek, de maatschappelijke discussie en de aangepaste wetgeving, maken het noodzakelijk om beleid te maken voor de gemeente Teylingen.

Het plaatsen van op zich zelf staande masten voor antenne-installaties voor telecommunicatie is een actueel politiek en maatschappelijk vraagstuk. Om een handvat voor de politieke besluitvorming te creëren wordt het beleid op dit gebied met deze nota vastgelegd.

5

Standpunten

De gemeente Teylingen wil meewerken aan het binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid faciliteren van voldoende ruimte voor antenne-opstelpunten. Teylingen vindt het belangrijk antenne-installaties op een planologisch en landschappelijk verantwoorde wijze te plaatsen.

Doel

Deze beleidsnota heeft als doel de beleidsregels vast te leggen om de standpunten van Teylingen tot uitvoering te laten komen.

Toepassing

Deze nota geeft beleidsregels voor het plaatsen van antenne-installaties met een lichte en reguliere bouwvergunningplicht die geschikt zijn voor verschillende vormen van telecommunicatie nu en in de toekomst.

Zend- en ontvanginstallaties van privépersonen vallen buiten deze beleidsnota.

Draadloze netwerken

Draadloze netwerken zijn een onderdeel van de telecommunicatie-infrastructuur. Een draadloos netwerk is opgebouwd uit zend- en ontvangstinstallaties, met bijbehorende antennes.

De twee belangrijkste categorieën draadloze netwerken zijn:

- mobiele communicatie: mobiele telefonie (GSM), mobiel internet (UMTS) en C2000;
- omroep: radio en televisie.

Antennes

Een antenne zendt elektromagnetische velden uit. Iedere antenne zorgt voor dekking in een beperkt gebied, een zogeheten verzorgingsgebied, met een straal die varieert van circa 100 meter tot meer dan 10 kilometer. Doordat deze gebieden elkaar iets overlappen, zorgen de antennes samen voor landelijke dekking.

Afhankelijk van de afstand die moet worden overbrugd en de frequentie die wordt gebruikt, is een bepaald zendvermogen nodig. Elke antenne kan maar een bepaalde hoeveelheid telefoon- en dataverkeer afwikkelen. Hoe meer mensen (tegelijkertijd) bellen en internetten, hoe meer antennes er nodig zijn.

Gezondheid

De wetenschap kan geen bewijs vinden dat de elektromagnetische veldsterkte van GSM- en UMTS-antennes schadelijk is voor de gezondheid. Dit is medio 2006 opnieuw bevestigd door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) naar aanleiding van een Zwitsers onderzoek. Vervolgonderzoek vindt voortdurend plaats.

In Nederland gelden de ICNIRP-normen voor de blootstelling aan elektromagnetische velden (blootstellingslimieten). Dit zijn internationale normen die de Europese Unie heeft aanbevolen aan haar lidstaten. Nederland houdt zich hieraan.

De ICNIRP-normen zijn ook gebruikt in het antenregister waar de veiligheidscontouren per antenne zijn weergegeven. In principe geldt voor algemeen publiek een veilige afstand van 3 meter pal voor het antennepaneel en 0,5 meter pal onder het antennepaneel.

Het Agentschap Telecom voert veldsterktemetingen uit. Uit deze metingen blijkt dat de veldsterktes waaraan men in de leefomgeving kan worden blootgesteld, doorgaans een factor 20 tot 40 onder de geldende normen liggen. Deze meetrapporten zijn te vinden op de website van het Antennebureau, www.antennebureau.nl.

3

Nationaal antennebeleid

De overheid stimuleert draadloze communicatie. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er voldoende plekken zijn waar antennes kunnen komen.

In 2000 is het Nationaal antennebeleid vastgesteld en afgestemd in de Tweede Kamer. Het doel van het Nationaal antennebeleid is het binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid stimuleren en faciliteren van voldoende ruimte voor antenne-opstelpunten. In dit antennebeleid zijn landelijke afspraken gemaakt waaraan de plaatsing van antennes moet voldoen.

Kleine antenne-installaties tot 5 meter hebben geen bouwvergunning nodig, behalve als ze op een monument worden geplaatst. Antenne-installaties van 5 tot 40 meter hebben een lichte bouwvergunning nodig. Antenne-installaties hoger dan 40 meter hebben een reguliere bouwvergunning nodig. De hoogte van een antenne-installatie wordt gemeten vanaf de voet of, als hij is bevestigd aan een gevel, gemeten vanaf het punt dat de antenne het dakvlak kruist.

Antenne-installaties voor C2000 zijn bouwvergunningvrij.

Convenant Nationaal antennebeleid

Om ervoor te zorgen dat het plaatsen van bouwvergunningvrije antenne-installaties snel en zorgvuldig gebeurt, zijn er tussen het Rijk, de VNG en operators van mobiele telecommunicatie in 2002 afspraken gemaakt. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Convenant in het kader van het Nationaal Antennebeleid inzake vergunningsvrije antenne-installaties voor mobiele communicatie'.

7

Het convenant regelt vier zaken:

1. het plaatsingsplan. Hierin staan alle bestaande en geplande antenne-installaties per gemeente. Dit is een vertrouwelijk plan, omdat het gevoelige bedrijfsinformatie kan bevatten;
2. de visuele inpasbaarheid. De gemeenten mogen eisen stellen aan de kleur;
3. de instemmingprocedure voor bewoners van een gebouw met huurwoningen;
4. de antenne mag de blootstellingslimieten op vrij toegankelijke plaatsen niet overschrijden.

4.1 UITGANGSPUNTEN

Teylingen wil dat vergunningplichtige antenne-installaties op een stedenbouwkundig en maatschappelijk verantwoorde wijze ingepast worden in het landschap en de bebouwde omgeving. Daarom heeft Teylingen beleidsregels vastgesteld voor de plaatsing van antenne-installaties. De belangrijkste uitgangspunten voor deze beleidsregels zijn:

1. medewerking verlenen aan het opbouwen van netwerken voor mobiele telecommunicatie;
2. waarborgen dat de antenne-installaties op een gezonde, leefbare en veilige wijze worden opgesteld;
3. plaatsing op planologisch en landschappelijk verantwoorde wijze zodat de aantasting van landschap en horizon zoveel mogelijk wordt beperkt.

Als plaatsing van een antenne-installatie waarvoor een bouwvergunning nodig is, niet past binnen het geldende bestemmingsplan, kan een projectbesluit of een ontheffing worden gemaakt.

Een overzicht van alle antenne-installaties die zijn geplaatst in Teylingen is te vinden op de website van het Antenneregister, www.antenneregister.nl.

8

4.2 BELEIDSREGELS

Stedebouwkundig

Teylingen staat antenne-installaties waarvoor een bouwvergunning nodig is toe als zij voldoen aan alle volgende voorwaarden:

- a. de antenne-installatie is technisch noodzakelijk;
- b. site-sharing is verplicht. Dit betekent ten eerste dat de aanvrager heeft aangetoond dat alternatieve locaties zijn onderzocht. Ten tweede dat de mast geschikt is voor het bijplaatsen van de antennes van de andere providers;
- c. de antenne-installaties zonder vrijstaande mast staan op hoge elementen. Voorbeelden zijn gebouwen met minimaal 4 lagen, torens, masten van sportveldverlichting en hoogspanningsmasten;
- d. de antenne-installaties met vrijstaande mast staan bij knooppunten van menselijke activiteiten of infrastructuur. Voorbeelden zijn sportparken, recreatieterreinen, parkeerplaatsen, viaducten en benzinestations;
- e. de antenne-installaties met vrijstaande mast zijn in principe niet gewenst in woonwijken, centrumgebieden, beschermde dorpsgezichten (Warmond) en agrarisch gebied met natuur- en landschapswaarde omdat zij de beeldkwaliteit aantasten. Dit zolang kan worden voldaan aan de verplichtingen in het convenant 'Convenant in het kader van het Nationaal Antennebeleid inzake vergunningsvrije antenne-installaties voor mobiele communicatie'.

Plaatsing in deze gebieden kan alleen bij uitzondering onder de volgende voorwaarden:

- er is extra aandacht voor inpassing in het gebied (uiterlijk van de mast);
- de hoogte van de mast staat in verhouding tot de hoogte van elementen in de omgeving.

Hinder

Om geen enkel risico te nemen, heeft Teylingen een veilige afstand tot de antenne vastgesteld. Er zijn geen voor de bevolking toegankelijke plaatsen binnen een horizontale afstand van 3 meter pal voor de antenne en een verticale afstand van 0,5 meter pal onder een antenne.

Milieu

Volgens de Wet Milieubeheer is een zendmast milieuvergunningplichtig indien:

- het van een elektriciteitsnet opgenomen vermogen, dat gebruikt wordt voor de omzetting in zendvermogen, hoger is dan 4 kiloWatt;
- het totaal aan electromotorisch vermogen meer is dan 1,5 kW.

Installaties voor mobiele telecommunicatie, zoals de GSM- en UMTS-antennes, halen deze waarden niet. Een milieuvergunning is dan ook niet nodig.

Welstand

Een aanvraag om bouwvergunning voor het plaatsen van een antenne-installatie legt Teylingen altijd voor aan de welstandscommissie.

Planschade

Het plaatsen van een antenne-installatie kan leiden tot waardevermindering van onroerend goed van derden, planschade. Eventuele planschade verhaalt Teylingen op de exploitant van de mast. Hiertoe sluit Teylingen een planschadeovereenkomst met de exploitant.

4.3 COMMUNICATIE

Teylingen publiceert alle aanvragen voor (lichte) bouwvergunningen. Over antenne-installaties is een maatschappelijke discussie ontstaan. Daarom kiest Teylingen ervoor om over de aanvraag van bouwvergunningen voor het plaatsen van antenne-installaties omwonenden rechtstreeks te informeren met een bewonersbrief. Per geval overweegt Teylingen om een (delegatie van) omwonenden uit te nodigen voor een informatie-bijeenkomst. De bewonersbrief en eventueel de uitnodiging verwijst naar deze nota.

4.4 HARDHEIDSCLAUSULE

Het is onmogelijk alle denkbare situaties te vangen in deze beleidsnota. Er is uitgegaan van wat in een gangbare (gemiddelde) situatie aanvaardbaar is bij het plaatsen van een antenne-installatie. Er kan sprake zijn van situaties waarin niet voldaan wordt aan deze beleidsnota, maar waarin een zorgvuldige afweging van belangen met zich meebrengt dat het plaatsen van een antenne-installatie toch aanvaardbaar is.

Bij afwijking van deze beleidsnota zal uit de motivering moeten blijken waarom afwijking gerechtvaardigd is. Met afwijkingen gaat de gemeente terughoudend om.

Documentenlijst

Lectuur

'Nationaal antennebeleid' van 8 december 2000 door Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

'Nationaal antennebeleid; de spelregels uitgelegd' van augustus 2003 door Agentschap Telecom.

'Convenant in het kader van het Nationaal Antennebeleid inzake vergunningsvrije antenne-installaties voor mobiele communicatie' van 2002

'Bedrijven en milieuzonering' van januari 1999 door Vereniging Nederlandse Gemeenten

'Randvoorwaarden bij plaatsing van antenne-installaties in Leiderdorp' van 3 juli 2006 door Gemeente Leiderdorp.

Websites

www.minez.nl

www.minvrom.nl

www.antennebureau.nl

www.antenneregister.nl

www.agentschap-telecom.nl

www.vng.nl

www.gezondheidsraad.nl

www.teylingen.nl